

Gezinnen met meervoudige en complexe problemen

De *Richtlijn Gezinnen met meervoudige en complexe problemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming* biedt handvatten voor de hulp aan gezinnen waarin langdurige, meervoudige en ernstige problemen spelen en die volgens de betrokken hulpverleners weerbarstig zijn voor hulp. In een achtergrondstudie voor de Raad voor de Volksgezondheid wordt geschat dat in drie tot vijf procent van alle gezinnen sprake is van meervoudige en complexe problematiek. In absolute getallen gaat het om 75.000 tot 116.000 gezinnen met meervoudige en complexe problemen in Nederland.

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Gezinnen met meervoudige en complexe problemen* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, een set van zes werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Gezinnen met meervoudige en complexe problemen* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Hoofdstuk 2: Gezinnen met meervoudige en complexe problemen: definitie en kenmerken

1. Is deze definitie van een gezin met meervoudige en complexe problemen jou bekend? Bedenk in hoeverre het aanhouden van deze definitie het aantal gezinnen zoals dat binnen jouw organisatie bekend is, beïnvloedt?

2. Ervaar je binnen jouw caseload weerbarstigheid bij gezinnen ten opzichte van de hulpverlening? Heb je een idee waar dit vandaan komt? En hoe ga je daarmee om?

Hoofdstuk 3. Familiegroepsplan, gezinsplan, doelen en het volgen van de hulp

3. Voldoet een (gezins)plan dat jij opstelt aan de kenmerken zoals beschreven in het begin van dit hoofdstuk, inclusief het opstellen van het plan samen met het netwerk, betrokken instanties en hulpverleners? Waar zijn verbeteringen mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Lees paragraaf 'Het stellen van doelen' en werkkaart 2.

4. Ben je bekend met de vuistregels en tips die worden aangereikt bij het opstellen van doelen? Lukt het om deze in de praktijk te brengen?

Lees de rest van het hoofdstuk.

5. Hoe wordt binnen je eigen werk/jullie team het monitoren, evalueren en het meten van resultaten van de hulpverlening vormgegeven? Waar zijn verbeteringen mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Hoofdstuk 4. Het vaststellen van 'goed genoeg' opvoederschap

6. Ben je bekend met het BIC-model? Lukt het om rond de verschillende voorwaarden de situatie van het kind en het gezin in kaart te brengen? Waarom wel/niet?

Lees de laatste drie paragrafen en werkkaart 3.

7. Hoe beoordeel jij 'goed genoeg' opvoederschap en hoe bepaal je hierbinnen de veiligheid van het kind? Welke instrumenten en vragenlijsten uit de richtlijn gebruik je hierbij?

Hoofdstuk 5. Effectief casemanagement en de houding van de professional

Lees de eerste paragraaf en werkkaart 5.

8. Hoe geef je bij het werken met gezinnen met meervoudige en complexe problemen het casemanagement vorm? Is er een vaste hulpverlener en welke taken voert hij/zij uit?

9. Beschik jij als vaste hulpverlener over de competenties en houding zoals beschreven in de paragraaf? Waarin kun je jezelf verbeteren en wat heb je daarvoor nodig?

Lees paragraaf 'Samenwerking tussen hulpverleners'.

10. Hoe wordt de regie van het gezin en een vaste hulpverlener bewaakt in de samenwerking met andere hulpverleners en instanties? Lukt dit voldoende? Welke verbeteringen zijn mogelijk?

Hoofdstuk 6. In te zetten hulp

Lees paragraaf 'Interventies voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen' en werkkaart 6.

- 11a. Welke interventies heb je binnen jouw organisatie of samenwerkingsverband ter beschikking?

- b. Worden ze ook altijd ingezet? Zo nee: waarom niet?

- c. Wat is er voor nodig om de aanbevolen interventies vaker in te zetten?

Lees de rest van het hoofdstuk.

12. Welke aandacht heeft veiligheid en hulp in gedwongen kader aan gezinnen met meervoudige en complexe problemen binnen jouw/jullie werk? In hoeverre handel je hierbij volgens de aandachtspunten in de richtlijn?

13.a. Wat vind je voor je eigen werk/binnen jouw team belangrijk uit deze richtlijn?

b. Op een schaal van 1-10, in hoeverre worden de aanbevelingen gebruikt in je werk/binnen jouw team?

c. Hoe kun je deze aanbevelingen nog beter toepassen in je werk?

Cliëntversie/Informatie voor ouders

Lees paragraaf 'Interventies voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen' en werkkaart 6.

14. Op welk moment komt binnen het hulpverleningsproces de cliëntversie van de richtlijn aan bod?

Over richtlijnen

Richtlijnen ondersteunen jou als professional om samen met cliënten te beslissen over de best passende hulp. Richtlijnen geven onderbouwde aanbevelingen op basis van wetenschappelijk onderzoek, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van cliënten. Richtlijnen worden regelmatig aangepast. We adviseren altijd de website te raadplegen voor de meest actuele versies: www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

